Attraktiv kommune

I flere sammenhenger er det blitt nevnt at Øyer kommune er en god kommune å bo i.

Etter å ha bodd i kommunen i snart 45 år kan jeg skrive under på det. Men en kan undre seg over hvorfor ingen av de kommunale sjefene bor her.

I alle annonser for Øyer kommune står det at det er den beste kommunen å leve i.

Budskapet ville kanskje virke mer overbevisende dersom også kommunale sjefer valgte å bosette seg i Øyer.

Turid Korslund,
Øyer

Bom vs. tafatte politikere.

Vi har lest Øystein Jorde sitt innlegg fra kommunestyret i januar med stor interesse. Besynderlig nok sitter vi, som ikke er på kommunestyremøtene, med akkurat samme inntrykk.

Dette med bakgrunn i vårt engasjement i spørsmålet rundt plasseringen av bom på E6 mellom Øyer og Tretten. Det ser ut som om de, for å bruke et pent uttrykk, gamle og etablerte politikerne i kommunestyret har lett for å «bestemme» hva som skal være rett, og da får alle andre pent rette seg etter det.

Etter som vi også ser og erfarer, så brukes det forholdsvis usaklig og til tider feil argumentasjon for å tviholde på avgjørelser som etter våre begreper er feil. Når enkeltsaker i tillegg refereres på en utrolig fargelagt måte, slik at fokuset i saken blir et helt annet enn det som hevdes, så kan lett usannheter oppfattes som sannheter.

I henhold til Metier/Møreforsk sin kvalitetssikringsrapport av vegutbyggingsprosjektet mellom Øyer og Tretten, utarbeidet til Samferdselsdepartementet og Finansdepartementet i 2008, så er truslene omkring jernbaneundergangen ved Tretten og bruprosjektet på rv. 254 over Lågen, også på Tretten, totalt usaklig.

I rapporten side 43 – 45, Reduksjoner og forenklinger (kuttliste) står det som konklusjon på punkt 1, om kutting av kulvert og jernbanekryssing: «Statens vegvesen og Samferdselsdepartementet mener at tiltaket er et viktig element i den lokalpolitiske forankringen av prosjektet og at det ikke bør inngå i listen over reduksjoner og forenklinger.»

Som kommentar til konklusjonen har Metier/Møreforsk skrevet: «Reduksjon nr. 1 i tabellen kan teknisk sett gjennomføres, men det antas at reduksjonen ikke er lokalpolitisk akseptabel og medregnes derfor ikke.»

I forhold til bruprosjektet på Tretten er konklusjonen konkret, forståelig og enkel:»Ikke reelt kutt!»

Den nevnte rapporten tar også for seg trafikkgrunnlaget for bompengefinansieringen og avvisningseffekten av bompenger. Der hevdet Vegvesenets representant Moastuen på informasjonsmøtet på Tretten en trafikkøkning på lokalvegen i Øyer, som medfører at alle innbyggere i kommunen, både små og store, gamle og unge, må kjøpe bil og kjøre minst en tur i døgnet fra Tingberg og gjennom Granrudmoen for å få til så stor døgntrafikk.

Metier /Møreforsk har konkludert med at ved oppsatte rabattsatser vil avvisningseffekten ligge på 3 – 4 % av totaltrafikken, og ved halvering av rabattsatsene inntil 8 %. Rapporten sier videre at dette er gjort med en relativt høy elastisitet, det vil si at prosentsatsene er satt forholdsvis høyt. Det vi må huske på her, er at størstedelen av denne trafikken vil være folk som skal til legekontor, lensmannskontor, fysioterapi og selvfølgelig kommunale kontorer. Men det vil også være nordgående trafikk, som skal til veterinær, idrettshall, pleiehjem, NAV, kulturskole osv.

Så vil vi nok en gang understreke at dette handler, som det har gjort hele tiden, om prinsippene for like muligheter til bruk av felleskommunale tjenester, og ikke om smålighet omkring bompenger. Det gjelder i like stor grad for de beboerne i Øyer som bruker tilbud og tjenester på Tretten som det gjelder for oss som bor på Tretten og bruker tilbud og tjenester i Øyer. Vi mener fortsatt at den mest riktige plasseringen av bom på E6 vil være rett sør for innkjøringa til Tingberg.

Steinar Koen, Erling Nustad, Geir Wangen, Karen I. Aarnes, Rolv T. Koen, Håvard Sagheim og Jo A. Lagethon
Tretten

Et H-lag for framtida

Lillehammer Høyre har gjennomført sitt nominasjonsmøte og fått på plass en liste spekket med politisk erfaring, ungdommelig pågangsmot, faglig kompetanse og stor sosial og aldersmessig spredning.

Nå starter jobben med å meisle ut en politisk plattform som kan danne grunnlag for et bredt, borgerlig samarbeid i Lillehammer. byAvisens intervjuserie av ordførerkandidatene har vist med all mulig tydelighet at et maktskifte i Lillehammer er påkrevet. Tre av fire kandidater har påpekt den alvorlige økonomiske situasjonen, mens Arbeiderpartiets kandidat hevder at de overreagerer og gir «en litt dyster fremstilling for kommunens økonomi». At partiet som har sittet med makten i Lillehammer uavbrutt i moderne tid, ikke evner å se at dagens gjeldsbyrde er blitt for tung å bære, er i beste fall bekymringsfullt, i verste fall katastrofalt dersom Ap mot formodning skulle få fornyet tillit den 12. september.

Lillehammer Høyre har mønstret sitt mannskap og vil holde byens befolkning løpende orientert fram mot valgdagen om hvordan omprioriteringer og alternative tanker kan bidra til å få orden på økonomien slik at vi kan gjenvinne det handlingsrommet byen nå har mistet. Det blir ingen dans på roser, men et sterkt Lillehammer Høyre i sentrum av et bredt, borgerlig samarbeid vil være en garantist for en ny og bedre kurs for byen vår!

Håkon Erdal,
Lillehammer Høyre

Høyres nominasjon

Det synes å herske noe forvirring om hva som egentlig skjedde på nominasjonsmøtet, 16. februar.

Eivind Falk var valgt som Høyres førstekandidat 22. juni 2010 og var ikke på valg. Formelt sett kunne han heller ikke kastes. Dette var kjent for de fleste i salen. Jeg hadde trukket meg fra lista for fire uker siden, og ble deretter spurt av flere sentrale Høyremedlemmer, også Eivind Falk, om jeg likevel kunne tenke meg å stille på lista. Jeg takket nei før møtet startet.

I forkant av møtet svirret det rykter om at noen hadde laget en alternativ liste. Eivind Falk var ikke til stede på møtet, og jeg holdt derfor et innlegg som i avisen ble kalt «flammende». Jeg gjorde dette for å roe situasjonen, samt fokusere på det som var nominasjonsmøtets oppgave; nemlig å lage den best mulige listen.

Meg bekjent var det ingen planer om kupp på møtet, og om det så var, var ikke jeg en del av det.

Avslutningsvis ønsker jeg Høyres liste, som ble meget bra, lykke til videre. Nå har vi sjansen!

Frode Røsvik,
kommunestyremedlem (H),
Lillehammer

Sæter og seter

Ein GD-lesar (11.februar) reagerte på skrivemåten av seter (støl) med e.

«Seter» var noko ein sat på, skreiv lesaren – underforstått: dette hadde ingenting med «sæter» å gjere. Normert skrivemåte i bokmål og nynorsk er faktisk «seter» med e. Nynorsk har per i dag også [sæter] som såkalla klammeform. Dansk har berre «sæter», og mange stader i Noreg hadde i lang tid danske namn og skrivemåtar.

Dette tyder likevel ikkje nødvendigvis at «sæter» er dansk, jf. den nynorske klammeforma. I gammalnorsk hadde ein faktisk både «setr» og «sætr», og dette er altså også reflektert i uttalen og skrivemåten av setrene i ulike landsdelar i Noreg.

I motsetning til kva GD-lesaren trur, så har seter/sæter faktisk direkte samanheng med sitje. Ein vanleg måte å lage substantiv av verb på i gammalnorsk, var å ta utgangspunkt i fleirtalsforma av verbet i fortid. For sitja sin del var bøyinga sitja – sat (eintal) – sátu (fleirtal). Han sat – dei såte var òg lenge relativt vanleg i norske dialektar, t.d. i Setesdal. For å lage eit substantiv tok ein altså denne fleirtalsforma av verbet.

Men så kunne det gjerne oppstå fleire substantiv med liknande tyding, t.d. «sát», stad der ein sit på lur eller i bakhald. Fleirtal av sát var sátir eller sætr. Ei «sæta» var ei kvinne som sat åleine på garden når mannen var utanlands (grasenkje). Eit «sæti» var noko ein sat på (sete), eller også høy som var lagt i såte, dvs. som bokstaveleg talt sat der det blei lagt. Og «sætr» blei brukt om sete eller bustad, dvs. der ein har busett seg, men også om seter eller støl.

Ordet «setr» var i gammalnorsk òg brukt om sete eller bustad (jf. alle stadnamna med –set), men også om t.d. solnedgang, sola sette seg (jf. engelsk sunset).

Elles hadde ein også ordet «seta» for sitjing, sete eller tilhald på ein stad, men også for t.d. eit mannskap eller ei hærsamling som låg roleg på ein stad.

For å gjere ei lang historie kort, så har altså seter/sæter faktisk også å gjere med sitje. Når det gjeld uttale og skrivemåte, kan ein gjerne diskutere dette og vere einig eller ueinig alt etter kvar ein kjem ifrå, eller kva slags haldningar ein har til tale og skrift. I dette tilfellet er det ikkje nødvendigvis nokon fasit. Skriftnormalane våre seier éin ting, mens konkrete namn på ulike setrer ikkje nødvendigvis treng å rette seg etter det, med mindre dei kjem inn under stadnamnlova.

Jens Haugan
Førsteamanuensis i norsk
Høgskolen i Hedmark

Billig bilvask = sosial dumping?

Det dukker stadig opp såkalte «billig bilvask»-tilbud over hele landet, og i den senere tid også I Lillehammer.

Disse virksomhetene dukker opp med enkle skilt i vegkanten hvor de tilbyr billig bilvask, dekkskift etc. Ofte blir disse drevet av folk med innvandrerbakgrunn med et forholdsvis avslappet forhold til kvitteringer, betalingsterminaler, forsikringer, HMS og resten av de lovpålagte rammer som et veldrevet demokrati krever.

Mange steder i landet går skattemyndighetene nå ut med kraftige advarsler til folk flest mot å benytte seg av disse, altfor billige tilbudene. Å få håndvasket bilen for kr 99 er så billig at det er umulig å forsvare en korrekt forretningsdrift med betaling av tarifflønn, skatt, moms, arbeidsgiveravgift og lignende. Dette er ifølge de samme myndighetene en måte å drive sosial dumping på som alle burde ta avstand fra.

Dessverre ser det ut til at ingen tør å debattere dette på en saklig måte i vårt distrikt. Verken journalister, politikere, fagforeningsledere og andre tør nok ta opp denne debatten, da de er livredde for å bli stemplet som rasister og innvandrerfiendtlige. Den destruktive delen av norsk politikks venstreside er kjappe med å dele ut «rasiststemplet» som en argumentasjonsdreper, og hvem vil vel ha dette stemplet i panna?

Jens Stoltenberg har virkelig vist rakryggethet i saken om Maria Amelie. Loven skal være lik for alle! Det er vel dette denne «billig bilvask»-debatten til syvende å sist dreier seg om, nemlig likhet for loven.

De aller fleste næringsdrivende i dag følger pålegg og rammebetingelser til punkt å prikke og bruker store ressurser både i tid og penger. Dette må for enhver pris gjelde for alle, ellers har velferdssamfunnet med sine sosiale goder og velregulerte arbeidsliv spilt fallitt!

Brynjar R. Holm,
Lillehammer

Lokalmedisinsk senter

I postkassa låg ei brosjyre så fin
med blankpolert overflate
og bilder frå li'n.
Ja, nå blir det enkelt og greit
å bli sjuk,
berre reis til Otta
om det gjeld huggu eller buk.

LMS-fagfolka i byen
kan kurere det meste
åss i utkantan veit da ikkje
vårt eige beste.
Det er klart at vi må
til Otta-byen dra
om vi vil bli friske å ha
ei helse så bra!

Den lovnadstunge
brosjyra har meir den vil si,
kvalitet, nærheit til brukarane
– det blir ei ny tid.
Og om du synes dette
var storslagne lovnader,
så les vidare, service og t
ryggleik er på dei neste sider.

Slik oppsving i
Nord-dalen er ikkje til å tru,
slike lovnader og godord
– nå vil mange i regionen bu.
Ingen kan seie nei
til slike storslagne tenester,
opp til 12 mil må du reise
– hvis du fortsatt lever.

Intermediære sengeplasser,
eit uvant namn på ei seng her,
kanskje senga som keisaren låg i
før han fekk nye klær?
Mange tenester i LMS-en
er bra å få,
men om alt blir så mykje betre,
står att å sjå.

Og som ikkje alt dette var nok,
fortel brosjyra at det vil
kome tenester i «flokk»,
berre vent utover i året
totusen-og-ellve,
det blir nytt på nytt,
berre sett i gang å telje.

Tryggleiken den skryter
brosjyra av, ingen fare med den!
Etter kl ti om kvelden,
berre ring hundre-og-tretten!
Likedan i helger og høgtider må du
forstå, for servicen, den er da berre
framifrå!

Og på alle bileter vi i brosjyra ser,
blide folk som til fotografen ler.
Ikkje rart at stemninga er «høy»,
nå har enda meir havna
på Otta – å, så gøy.

Liv Eva Gråsletten,
Lesja